

«ФАРМАЦЕВТИЧНІ АСПЕКТИ ФІТОТЕРАПІЇ» ЯК ДИСЦИПЛІНА ЗА ВИБОРОМ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

О. В. Рибак, Н. В. Шаповалова

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Згідно нового навчального плану додипломної підготовки фахівців за спеціальністю «Фармація» серед курсів за вибором на III курсі запроваджено дисципліну «Фармацевтичні аспекти фітотерапії», на вивчення якої виділено 2,5 кредити ECTS (75 годин), з яких 20 годин практичних занять і 55 годин самостійної роботи. Вивчення цього курсу проводиться протягом 6 семестру і завершується заліком як формою підсумкового контролю.

Метою вивчення дисципліни «Фармацевтичні аспекти фітотерапії» (курс за вибором) є формування у студентів цілісного уявлення про можливості, форми і методи фітотерапії у фармації, розуміння її місця і ролі в комплексному лікуванні, реабілітації та профілактиці. Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти аналізувати біологічно активні речовини лікарських рослин в аспекті їх фітотерапевтичного ефекту; володіти методикою і технікою виго-

товлення лікарських форм з рослинної сировини (настоїв, відварів, напарів, мацератів, настойок, екстрактів тощо); підбирати і вміти обґрунтовувати склад зборів і чаїв для виготовлення лікарських форм з визначенням дози фітозасобів як для дорослих, так і в педіатричній та геріатричній практиці із врахуванням основних технологічних вимог; використовувати основні правила розробки алгоритму фітотерапії.

Таким чином, підчас вивчення дисципліни «Фармацевтичні аспекти фітотерапії» студенти не тільки набувають відповідних знань про значення і місце фітотерапії у фармації, а й набувають спеціальних практичних навичок зі складання прописів зборів, розробки складу та виготовлення фітотерапевтичних лікарських форм, оптимальних при певному захворюванні, засвоєння питань застосування лікарської рослинної сировини і фітозасобів.

РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КОНТЕНТУ У СТОЛІТТЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

О. А. Рижов, Н. А. Іванькова

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Концепція інформатизації навчального процесу в вищих медичних навчальних закладах переважно орієнтована на створення єдиного медичного освітнього простору та тестовий контроль знань в комп'ютерних класах. Стрімкий розвиток Інтернет та широке використання мобільних пристроїв (планшети, смартфони, нетбуки та ін.) студентами сформувало нову реальність – відкритість інформаційних ресурсів та доступ до них у будь який час. Проте, система медичної освіти досі не готова до використання нових можливостей у навчальному процесі. А саме, широкого використання інтерактивних технологій комп'ютерного навчання (ІТКН) при самостійній роботі студентів.

Основна частина. Доки на Україні серед викладачів вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів (ВМ(Ф)НЗ) проводилась полеміка про можливості широкого використання інтерактивних комп'ютерних навчальних курсів в системі медичної освіти, Європейські медичні школи активно впроваджують в навчальний процес ці системи. Про це свідчить тематика докладів щорічної конференції АМЕЕ. Ми вважаємо за необхідне використання доступних мобільних пристроїв студентів для реалізації концепції персоналізованого навчання.

Аналіз змісту електронного контенту ВМНЗ України свідчить про те, що навчальний контент зазвичай представлений електронними виданнями літератури, які розміщені на серверах бібліотеки університету або у е-репозитаріях. Використання таких електронних видань при організації самостійної роботи студентів змінює лише форму та носій цього видання. В такому разі ми не використовуємо широких можливостей інтерактивної взаємодії студента з комп'ютерним навчальним курсом, що дозволяє здійснювати рефлексію процесу навчання, вносити емоційні та ігрові елементи. Не слід забувати, що при такому під-

ході до навчання, студент не тільки активно сприймає навчальну інформацію, але й одержує практичні та інтелектуальні навички майбутнього лікаря. Тому ми вважаємо, що основним вектором діяльності в сфері розробки навчально-методичних матеріалів має бути створення інтерактивних навчальних курсів. Найбільш ефективно, на наш погляд, використовувати таку форму самостійної роботи при вивченні навчальних дисциплін, де відсоток самостійної роботи по відношенню до всього загального обсягу навчального часу складає 30–60 % і вище.

Для успішного впровадження дистанційної форми самостійної роботи студентів на базі ІКНК, призначених для мобільних пристроїв, необхідна наявність двох основних складових: а) технологічної інфраструктури; б) системи розробки та використання комп'ютерних курсів. Технологічна інфраструктура ВМНЗ, яка розроблялася відповідно до концепції єдиного інформаційного простору медичного університету, відповідає вимогам використання мобільних пристроїв студентами при навчанні. Тому можемо вважати, що технологічна інфраструктура ВМНЗ в цілому готова до впровадження такої форми роботи.

Стандартизація та впровадження в навчальний процес ІКНК в систему медичного навчання потребує розробки організаційних засад та рекомендацій на рівні кафедр та ЦМР університету. Функції на рівні кафедри: підбір навчального контенту, розробка, дизайн курсів засобами інструментальних систем (RATOS, Moodle, Prometheus, OpenLabyrinth та інші) та моніторинг самостійної роботи студентів засобами LMS. Завдання ЦМР – розробка критеріїв відповідності цілям, завданням та змісту навчального курсу, ергономічним вимогам, доступності в єдиному інформаційному просторі університету (орієнтованість на більш розповсюджені мобільні пристрої та їх стандартне програмне забезпечення).

Висновок. Широке використання мобільних технологій створює умови для персоніфікованого навчання студентів засобами інтерактивних навчальних систем. Важливим завданням кафедр в теперішній час є впро-

вадження системи розробки та супроводу електронного навчального контенту, призначеного для самостійної роботи студентів в системі медичної та фармацевтичної освіти.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЇ ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА ТА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ

О. Ю. Ружицька, І. Б. Привроцька, О. Б. Фурка

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Вступ. Дисципліна “Методика викладання біології” формувалась на основі педагогіки та розділів біології та виділилась в окрему науку, яка розглядає раціональні способи та засоби керування процесом навчання, а також виховання, в результаті чого йде оволодіння свідомими і міцними знаннями, необхідними для освіченої людини взагалі, а також вмінням застосовувати ці знання на практиці. Предмет “Методика викладання біології” є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за напрямом підготовки “Біологія” та базовою для викладання таких спеціальних дисциплін, як “Ботаніка”, “Зоологія”, “Анатомія людини”, “Генетика”, “Основи екології”, “Теорія еволюції” та ін.

Основна частина. Навчальна дисципліна “Методика викладання біології” включає 2,5 кредити (90 годин), які структуровані в один модуль і включають 16 годин лекцій, 18 годин практичних занять та 56 годин самостійної роботи студента.

При вивченні предмету особливий акцент ставиться на методологічні засади та структуру методики викладання біології, зв'язок з іншими науками, інформатизацію навчального процесу, засоби та організаційні форми навчання, спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності студентів, а також на гуманізацію та стандартизацію біологічної освіти.

Мета навчальної дисципліни “Методика викладання біології” впливає із цілей освітньої-професійної програми підготовки випускників вищого медичного навчаль-

ного закладу та визначається змістом системних знань і умінь студента формувати методики викладання природничих дисциплін.

В процесі вивчення дисципліни студент знайомиться із завданнями та принципами організації біологічної освіти на сучасному етапі розвитку навчальних закладів, із змістом чинних навчальних програм, підручників і навчально-методичних посібників з біології, а також із методами біологічних і педагогічних досліджень.

Результатом оволодіння методикою викладання біології є здатність студентами конструювати зміст навчального матеріалу відповідно до цілей біологічної освіти, добирати оптимальні методи та засоби навчання, моделювати різноманітні види навчальних занять (уроки різних типів, лабораторні та практичні роботи, лекції, семінари, дидактичні ігри, екскурсії тощо) та самостійну роботу, створювати та раціонально використовувати навчально-матеріальну базу кабінету біології, навчального біологічного музею, куточку живої природи, навчально-дослідної земельної ділянки та доквілля.

Висновок. Отже, завданнями навчальної дисципліни “Методика викладання біології” є трактувати основні цілі шкільної біологічної освіти, визначити закономірності засвоєння навчального матеріалу з курсу біології, засвоєння основних методів, засобів та організаційних форм навчання біології, засвоєння особливостей викладання біології в інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти.

УДК 617.7:378.147

ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ОФТАЛЬМОЛОГІЯ»

В. В. Ряднова, Л. К. Воскресенська

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

KNOWLEDGE OF CONTROL OF STUDENTS DISCIPLINE «OPHTHALMOLOGY»

V. V. Ryadnova, L. K. Voskresenskaya

Higher State Educational Institution of Ukraine «Ukrainian Medical Stomatological Academy»

Метою контролю і оцінювання знань студентів є перевірка низки параметрів знань та умінь, серед яких важливими є такі, як повнота, структурність, інтегрованість, рівень засвоєння. Ці параметри перевіряються на різних етапах навчання, їм відповідають різні види контролю: попередній, поточний, тематичний та підсумковий. Виходячи з цього, застосовуються засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести, розв'язування ситуаційних задач, трактування та оцінка їх результатів, аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції органа зору, контроль практичних навичок. Засвоєння вивчення дисципліни контролюється також обов'язковою підготовкою студентами історії хвороби, яка відображає послідовну роботу лікаря. Окремими ланками цієї роботи є відтворення клінічної картини захворювання, що визначає діагноз; перелік необхідних та додаткових обстежень хворого, призначення лікування з використанням новітніх технологій.